

Verspreidingsonderzoek Reptielen en Amfibieën 2008

Frans Kuenen & Annemarie van Diepenbeek

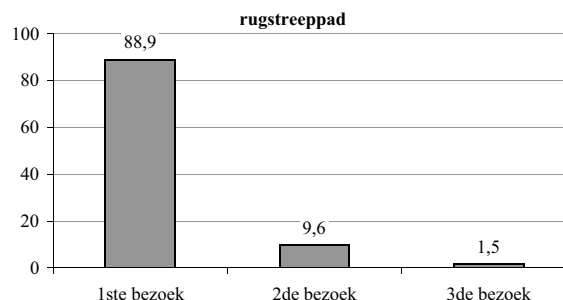
In de jaren 2004 t/m 2007 is de Inhaalslag Reptielen en Amfibieën opgezet. Inmiddels hebben we dankzij jullie zoveel gegevens ontvangen, dat we een groot deel van het databestand hebben kunnen actualiseren. De verzamelde gegevens vormen de basis voor de bescherming van soorten.

Het actualiseren van de verspreidingsbeelden is nu gebeurd en daarmee is de Inhaalslag afgerond. Nu gaan we ons inzetten om de verspreidingsbeelden actueel te houden. Gelukkig steunt de overheid ons in dit voornemen. RAVON biedt de kilometerhokken aan die bijdragen aan een zo goed mogelijk beeld van de verspreiding van onze soorten. De prioriteit ligt bij verouderde vindplaatsen en bij gebieden waar projectontwikkelaars of overheden hun oog op hebben laten vallen. Zonder de juiste gegevens is het moeilijk om rekening te houden met de plaatselijke herpetofauna bij de uitvoer van bouwplannen of andere ingrepen in de ruimtelijke ordening. Daarom is het belangrijk dat RAVON kan aangeven in welke gebieden men rekening moet houden met de beschermde soorten. We streven ernaar om in 2012 het hele verspreidingsbeeld van de soorten in Tabel 1 in kaart te hebben. Voor de soorten die niet in de tabel staan kunnen twee mogelijkheden gelden:

1. De soort is algemeen voorkomend en de verwachting is dat er genoeg waarnemingen binnenkomen door het onderzoek naar de andere soorten.
2. De soort wordt al via andere projecten (bv. monitoring) voldoende in de gaten gehouden.

Reptielen	Amfibieën
hazelworm	vuursalamander
zandhagedis	kamsalamander
gladde slang	vinpootsalamander
ringslang	knoflookpad
adder	rugstreeppad
	boomkikker
	heikikker
	poelkikker

Tabel 1: Soorten die in het verspreidingsonderzoek 2008 kunnen worden onderzocht

Figuur 1: Percentage van de bevestigingen van aanwezigheid van de rugstreeppad tijdens het eerste, tweede en derde bezoek. Het totaal aantal bevestigingen bedroeg 198.

Nieuwe aanpak

Aan de hand van geschikt leefgebied worden kilometerhokken geselecteerd waarvan we weten dat daar weinig waarnemingen uit binnenkomen. Door middel van een prioritering worden de belangrijkste kilometerhokken aangeboden voor onderzoek. Door op de website van RAVON te kijken, kunnen jullie precies zien welke kilometerhokken interessant zijn om eens te gaan bekijken. Veelal gaat het om een eventuele herontdekking van soorten in een gebied, maar ook witte gebieden kunnen op deze wijze worden aangeboden.

Voor een aantal soorten is gebleken dat de hoeveelheid veldbezoeken omlaag kan. Om een nulwaarneming voor de gladde slang of hazelworm te verzamelen, waren zeven veldbezoeken nodig. Uit de gegevens van de Inhaalslag blijkt dat dit aantal omlaag kan. Ook voor de rugstreeppad is duidelijk te zien (Figuur 1) dat bevestigingen van aanwezigheid in 98.5% gebeuren tijdens de eerste twee bezoeken. In overleg met het CBS zal worden bepaald in hoeverre we het aantal bezoeken gaan bijstellen.

Internet

Voor het structurele verspreidingsonderzoek geldt dat we steeds meer gebruik gaan maken van het internet. In 2006 en 2007 konden jullie al kennis maken met het selecteren van kilometerhokken via het internet. In 2008 gaan we weer een stapje verder. Het selecteren van de aangeboden kilometerhokken zal in principe gelijk blijven aan vorig jaar. Een verschil is wel dat meerdere mensen hetzelfde kilometerhok kunnen selecteren. Wanneer een kilometerhok is geselecteerd, is dat wel te zien op de site. Wat sterk verandert ten opzichte van vorig jaar is het gebruik van formulieren. Om inzicht in het verloop van het verspreidingsonderzoek te geven, willen we zoveel mogelijk gebruik maken van online invoer. Formulieren voor gekozen hokken kunnen worden gedownload en dienen alleen ter ondersteuning in het veld. Op de site van RAVON kun je aangeven welk kilometerhok je hebt bezocht en wanneer dat is gebeurd. Deze stap is erg belangrijk omdat we hiermee de nulwaarnemingen verzamelen. Alle

waarnemingen die zijn gedaan, kunnen vervolgens worden ingevoerd in www.telme.nl. Met behulp van de gegevens die worden ingevoerd, worden de soortkaarten geactualiseerd.

Op deze wijze hopen we inzicht te geven in welke kilometerhokken onderzocht kunnen worden om het verspreidingsbeeld zo goed mogelijk in kaart te brengen. Daarnaast is het zichtbaar in welke hokken al iemand op zoek is naar bepaalde soorten. Wanneer een kilometerhok is onderzocht en afgerond, dan is dit ook te zien op de website.

Als het niet mogelijk is om gebruik te maken van het internet dan is het ook mogelijk contact op te nemen met RAVON.

Bel daarvoor met 024-3653259 (Frans Kuenen) of stuur een kaartje naar

Stichting RAVON

Antwoordnummer 2561

6500 VL Nijmegen.

Een postzegel is niet nodig. Wij nemen dan contact met u op.

Eindrapport 2007

Dit voorjaar verschijnt het eindrapport van de Inhaalslag 2007. Hierin staat het verloop van de inhaalslag beschreven en wordt per soort een beknopt overzicht van de resultaten gegeven. Ook is de enquête die onder de deelnemers van de Inhaalslag is gehouden, uitgewerkt. Zodra het rapport gedrukt is, zal het ook te downloaden zijn vanaf de website.

Het verspreidingsonderzoek leidt vaak tot bijzondere waarnemingen. Dit mannetje heeft het vrouwtje om de keel vast en niet zoals gebruikelijk achter de voorpoten. Foto: Hubert van Drooge.